

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa dn. *8291 Jz* 16.XI. 1921 r.

Oddział II.

Nr. 11953 / II. I. F. I.
11997 / II. I. F. I.
11994 / II. I. F. I.
11993 / II. I. F. I.

Do

Adjutantury Generalnej - Referat Prasowy

Przesyłam przy niniejszym do wiadomości komunika-
ty prasowe z Rygi z dn. 10, 11 i 12 listopada oraz komunikaty praso-
we z Moskwy z dn. 10 i 11 listopada b.r.

2-r. *K. S. [signature]*

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
L. dz. *8291 Jz*
Wpłynęło dn. *18.XI.* 1921 roku
Wyszło dn. _____ 1921 roku
Załączników _____

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Komunikat prasowy

z dn. 10. XI. 21 r.

RYGA

Główna niedawno sprawa rzekomego traktatu handlowego włosko-bolsze-
wskiego i optymistycznego przedstawienia stanu wewnętrznego Rosji sow.
przez przedstawiciela włoskiego na na łamach moskiewskich "Dzienników",
które to oświadczenie skwapliwie przez prasę bolszewicką w Rosji i poza
granicami zostało opublikowane, wyjaśniona została przez poselstwo włoskie
w Helsińgforsie, które oficjalnie opublikowało, że w Rosji sow. żadnego przed-
stawiciela włoskiego nie było, że sprawa zawarcia traktatu dotychczas nie
została uchwalona i że rzekomy Pissco, o jakim rozpisywała się prasa bolszewicka,
jest zwykłym szulerem (ain Schwindler). Wczoraj przybyli do Helsińgforsu Lit-
wina i Łemowscy jadący z Moskwy do Sztokholmu. Nowy niemiecki poseł na
Lotwie dr. Wahlrott przybędzie do Rygi w niedzielę. Według oficjalnych in-
formacji rząd lotewski osiągnął porozumienie z finansistami francuskimi,
których suma 100 milionów rubli lotewskich mają subsydjować bank odrodzenia
Litwy "Litwijas Karolis" podaje wywiad posła lotewskiego w Niemczech z ta-
tejszą prasą, według którego należy się spodziewać rychłego uregulowania z
spornych spraw przeszkodzących kompletnemu niemiecko-lotewskiemu porozu-
mieniu. Rząd lotewski tworzy 150 gospodarstw wzorowanych z tak zwanych
"centrów", wykazujących majątków. Litwa otrzymała 10 parowozów z Rosji,
które Lotwa chce wysłać na zemsłotorowe. W tym celu wyjeżdża do Kowna
specjalna komisja lotewska. Oficjalny bolszewicki "Nowy Kut" wychodzący
w Rydze w kampanii antypolskiej nadal występuje przeciwko Polsce z zarzu-
tami organizowania powstania na terenie Rosji sow. i łamania postanowień
traktatu ryskiego, nie kładąc się do treści swych przekwił i używając
brudnych wyrażań dotyczących samodzielnego państwa i rządu polskiego, korzy-
stając z tolerancji rządu lotewskiego, który potrafił jednak udzielić napon

OSKI
STITUTE
ARCHIVES
New York

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

nienia antybolszewickiemu "Riżskiemu Kurjerowi" za używanie wyrażenia "Karaahan-Durrahan". Giełda: ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ f. szt. 180, dol. am. 298 i éwieré, fr. franc. 21.50, kor. szwee. 68 i trzy ezwarte, kor. duńs. 53½, mk. niem. 16, mk. fiń. 5.90, mk. est. 060, mk. pol. 012.

Komunikat prasowy

z dn. 11. XI. 21 r.

RYGA

W dniu dzisiejszym Łotwa świecei trzecią roczniąc niepodległości. Ryga przybrana sztandarami narodowemi. Jednocześnie odbyła się narada wojskowa na cześć kawalerów orderu "Leezplesis" z udziałem rządu i korpusu dyplomatycznego. Wezoraż odbyło się spuszczenie na wodę pierwszego statku wojennego łotewskiego "Virsajtis". Uczestniczyli przedstawiciele rządu, wojskowości i korpus dyplomatyczny. Jutro odbędą się uroczystości setnej rocznicy urodzin pisarza Dostojewskiego, urządzane przez społeczeństwo rosyjskie na Łotwie. "Ita" donosi z Rewla o dymisji prezydenta estońskiego parlamentu Strandmana. W związku z przyznaniem przez Finlandję Litwy de jure. Według informacji Iwa w Kownie stworzone zostaje w tych dniach ^u fińskie przedstawicielstwo. W tych dniach odbył się w Moskwie zjazd gubernjalny komunistów, na którym występował Lenin powiedziawszy między innymi, że w obecnym momencie rząd Rosji sow. pozostawia wszelkie sprawy polityczne i plany wojskowe na uboczu, a zajmuje się kwestjami ekonomicznymi. Nie należy zapominać, że realizacji socjalistycznych programów w obecnym czasie przeprowadzić nie można, wobec czego musimy wrócić do starych porządków i przyznać pewne zasady kapitalizmu. Sownarkom wydał dekret, na mocy którego wszyscy obywatele Rosji sow. mogą zajmować się wydobywaniem złota i platyny, które należy oddawać władzom sow. zobowiązującym się do wypłacania wartości. Komisja pomocy dla głodnych przy W.C.I.K. postanowiła zaliczyć do okręgów głodujących Ekaterynburską gubernję, Kamieński i Krasnoufimski powiaty oraz dwa powiaty Stawropolskiej gubernji. Ostatnio wydany dekret o opłacie słowej za wwożone artykuły żywnościowe do Rosji sow. przewyższa przeciętnie w dwa lub półtora raza wartość wwożonego towaru na przykład: eko z puda mąki żytniej ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ 5 rb. zł

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

150 rb. złotem, cukru 5 rb. zł., soli 5 rb. zł., kawy 18 rb. zł., Prasa bałtycka komentuje te postanowienia jako chęć stworzenia blokady, przede wszystkim z uszczerbkiem dla głodnych. W związku z wykryciem nadużyć w składach żywnościowych w Moskwie ~~nie~~ wczoraj rozstrzelano jeszcze 6 osób.

Giełda: funt. szt. 1080, dol. 273, fr. franc. 19,75, kor. kor. szw. 63, kor. duń. 49,25, mk. niem. 0,92, mk. fińsk. 5,64, mk. est. 0,56, mk. pols. 0,11.

4
Profesor Kazimierz Pruehnik działacz polski w Łatgalji otrzymał nakaz usunięcia się z granic Łotwy. Z Kowna donoszą, że rząd rosyjski powstrzymał reewakuację mienia litewskiego należnego Litwie na mocy traktatu bolszewicko-litewskiego. Prasa łotewska donosi o stworzeniu się w Memlu nowego zrzeszenia politycznego ~~związku~~ ^{działającego} w kierunku utworzenia oddzielnego wolnego okręgu Memelskiego pod protektoratem Polski i Francji. Zrzeszeniem poważnie zainteresowane są koła polityczne litewskie, a także prasa litewska wyraża się o nim lekceważąco.

Komunikat prasowy z dn. 12. XI.

R Y G A

Dzisiaj odbył się w Rydze uroczystość wojskowa z okazji dekorowania krzyżem "Leezplasis" oficerów i żołnierzy łotewskich. W uroczystościach brał udział cały garnizon (2 dyw. p. "Liflandzka") i oddziały techniczne przedstawiciele rządu, wojskowości, korpus dyplomatyczny i przedstawiciele wojskowi. Wczoraj odbyło się spuszczenie na wodę pierwszego łotewskiego statku wojennego "Virsajtis" statek typu katonierki długości 192 stopy, dwumaszynowy o sile 1600 koni. Statek jeszcze nie przygotowany dopodniesienia bandery.

Komunikat prasowy

z dn. 10. XI. 21 r.

MOSKWA

"Izwestija" podaje szczegółowe sprawozdanie o rozmiarach klęski głodowej w Rosji. Ogólna liczba dotkniętego nieurodzajem obszaru wynosi blisko 30 milionów dziesięcin zamieszkałego przez 37 milionów ludności.

XXXXXXXX

Siemaszko w "Izwiestjach" występuje przeciwko projektowanemu przez rząd R.S.F.S.R. dekretowi o wolnej sprzedaży spirytualji. Z powodu ezwartej rocznicy październikowej rewolucji narkomintiel urządził przyjęcie, na które zaproszono wszystkich dyplomatycznych przedstawicieli przy rządzie R.S.F.S.R. Przy tej sposobności Ciszzerin wystąpił z mową, w której zaznaczył pokojowe tendencje republiki sow., oraz nadzieje, że będą one w należyty sposób zrozumiane i ocenione przez te państwa, które jeszcze nie nawiązały dyplomatycznych stosunków z Rosją sow. "Izwiestja" podają wiadomości z Lifita i Bodeaux o powstającej rozbieżności w zdaniach pomiędzy Francją a Anglią w stosunku do zawartej przez Francję umowy z rządem Angory. "Izwiestja" przytaczają komentarze łotewskiej gazety o wyniku ryskiej socjalistycznej konferencji. Konferencja ta stwierdziła, że rozwój i dobrobyt państw bałtyckich jest ściśle związany z takowami Rosji sow. "Izwiestja" komunikują z Czyty, że przedstawiciele republiki Dalekiego Wschodu mają być zaproszeni na waszyngtońską konferencję w charakterze gości. "Izwiestjom" komunikują z Czyty o powziętej przez rząd chiński decyzji zawezwania konferencji na stacji Mandżurkja w sprawie rozstrzygnięcia kwestji przynależności wschodnio-chińskiej kolei. "Izwiestjom" komunikują z Czyty o przybyciu do Władywostoku przybywającej na Daleki Wschód części armji Wrangla. Z tego samego źródła komunikują "Izwiestjom", że wobec zabronienia dla Siemionowa wjazdu do Francji stara się wjazd do Jugosławji. "Izwiestjom" komunikują z Mińska, że w październiku przez Mińsk wyjechało do Polski 37.000 uchodźców.

Komunikat prasowy

z dn. 11. XI. 21 r.

M O S K W A

Wstępny artykuł Stieklowa w "Izwiestjach" oświetla zagadnienie waszyngtońskiej konferencji i przychodzi do wniosku, że konferencja ta jest tyako nowem przegrupowaniem burżuazyjnych mocarstw tworzących nowe sojusze dla nowej światowej wojny. Prasa sow. publikuje rozkaz Trockiego wystosowany do czerwonej armji i czerwonej floty pod tytułem "Nowa prowo-

315

kaeja polskiej Kliki wojskowej". W rozkazie tym Trocki czyni odpowiedzialnym rząd polski za organizację bandy Tiutiuniuka i popieranie jej działań na Ukrainie. Treść rozkazu zredagowana jest w ostrych ~~razkach~~ wyrazach i stara się przekonać czerwonoarmistów, że polityką polską kierują dwa czynniki: jeden odpowiedzialny przed Sejmem - rząd, i drugi opierający się na większości oficerów z t. zw. Naczelnikiem Państwa Piłsudskim na czele. Nareszcie Trocki wyraża przypuszczenie, że partja prowokująca wojnę w Polsce zwyższy, że zmusza czerwoną armję przygotować się do niwej wojny na wiosnę. Inny artykuł "Izwestij" stara się obalić dowody rządu polskiego jakoby on nie przyjmuje żadnego udziału w popieraniu bandy Tiutiuniuka i przytacza fakt, że 2 listopada została zdobyta kancelarja bandy Paleja w której znaleziono niezaprzeczalne dowody współpracy tej bandy z wojskowymi władzami polskimi. "Izwestjom" komunikują z Baku o zaarrestowaniu w Konstantynopolu przez władze angielskie przedstawicieli centralnego komitetu robotniczego kooperatyw w Baku. Izwestjom komunikują z Odessy o dalszym powodzeniu armji Memala Paszy wskutek wzmocnienia jej przez kilka dywizji, zwolnionych z kilijskiego frontu. Izwestjom komunikują z Czyty o rozbrojeniu przez gubernatora giryńskieji prowincji Chin band Sirmionowa i Ungerna. Zdobyto 14 k.m. 700 karabinów, i 20.000 kompletów amunicji. Izwestjom komunikują z Czyty o wznowieniu 6. listopada pertraktacji w Dajre nie pomiędzy przewodniczącym rosyjskiej delegacji, Pietrowym i członkiem japońskiej delegacji Szimada. Szimada zakomunikował Pietrowowi, o zgodzie rządu Japonji na niezwłoczne otwarcie w Japonji oddziału Delta. Ekonomieskaj Zyzn"- komunikuje-o przywozie do Rosji telefonicznych i telegraficznych aparatów na ogólną sumę 500.000 rb. w złocie.

~~*****~~ Otrzymują:

Adjutantura Generalna

Wydział Wywiadowczy

M. S. Zagr.

Wydział Wvideneyjny.

ARCHIVES
New York